

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Lotyšská republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Analýza vývoja hospodárstva za posledný rok a porovnanie s predchádzajúcim obdobím, vývoj hlavných makroekonomických indikátorov

Rast ekonomiky (HDP) V roku 2022 dosiahol rast HDP Lotyšska 2,8 % vďaka silnému rastu súkromnej spotreby a exportu. Reálny rast súkromnej spotreby začal rok na pevných základoch, no brzdila ho prudká inflácia a spomaľujúci rast zamestnanosti. Ku koncu roka sa spomalil aj rast investícií, ktorý brzdili prudké ceny stavebníctva a oneskorenia v implementácii programov financovaných EÚ. Export ťažil z oživenia cestovného ruchu po pandémie, ako aj z vysokých cien reziva a obilia.

Spotrebiteľské ceny (inflácia) Inflácia v Lotyšsku, poháňaná prudkým nárastom cien energií, sa počas minulého roka rýchlo zvýšila, v priemere o 17,2 %. Ceny energií aj spotrebiteľská inflácia dosiahli vrchol začiatkom jesene 2022, no odvtedy klesajú len pomaly. Európska komisia predpokladá infláciu v roku 2023 na úrovni 9,3 %.

Miera nezamestnanosti V roku 2022 predstavovala miera nezamestnanosti v Lotyšsku 6,9 %, čo je o 0,7 percentuálneho bodu menej ako v roku 2021. Miera nezamestnanosti žien bola stále nižšia ako u mužov (5,6 % ženy, 8,1 % muži). V roku 2022 predstavovala miera nezamestnanosti mladých ľudí 15,3 %, čo je o 0,5 percentuálneho bodu viac ako pred rokom (14,8 % v roku 2021). Mladí ľudia vo veku 15 – 24 rokov tvorili 15,1 % všetkých nezamestnaných.

Očakáva sa, že spomalenie rastu na prelome rokov mierne uvoľní trh práce, čoho dôkazom je v poslednom čase klesajúci počet voľných pracovných miest a klesajúca miera nezamestnanosti. Keď sa však rast v druhej polovici roku 2023 zrýchli, očakáva sa, že trh práce sa zúži v dôsledku rastúceho dopytu a poklesu ponuky v dôsledku starnutia. Rast miezd by mal počas prognózovaného obdobia zostať silný, podporovaný napätím trhu práce a zvyšovaním minimálnej mzdy.

Verejný dlh je v porovnaní s inými krajinami EÚ na relatívne nízkej úrovni a osciloval dlhodobo okolo úrovne 40 % HDP. Počas pandemického obdobia vzrástol verejný dlh na úroveň 44,8 % z dôvodu vynakladania financií na stabilizáciu, resp. podporu miestnej ekonomiky, ako aj podporu zamestnanosti a osôb nachádzajúcich sa na hranici chudoby. V roku 2022 sa vďaka vyšším príjmom do štátneho rozpočtu verejný dlh opäť znížil na úroveň 40,8 % HDP.

Základné makroekonomické ukazovatele - Lotyšská republika

základné ukazovatele	2017	2018	2019	2020	2021	2022
nominálny rast HDP, %	6,4	8,0	5,2	-1,3	10,9	16,4
reálny rast HDP, %	3,3	4,0	2,6	-2,2	4,1	2,0
index spotrebiteľských cien, % zmeny	2,9	2,5	2,8	0,2	3,3	17,3
miera nezamestnanosti (%)	8,7	7,4	6,3	8,1	7,6	6,9
rozpočtový deficit (% HDP)	-0,9	-1,0	0,2	4,5	7,3	4,4
verejný dlh (% HDP)	39,1	37,2	36,9	43,3	44,8	40,8

Zdroj: Európska komisia, Eurostat, Štatistický úrad Lotyšska, Ministerstvo financií Lotyšska

Štátny rozpočet, hlavné črty, prognózy vývoja

Konsolidované príjmy štátneho rozpočtu na rok 2023 sú plánované vo výške 12,7 miliardy eur a výdavky 14,7 miliardy eur. V porovnaní s rozpočtom na rok 2022 sú plánované príjmy štátneho rozpočtu v roku 2023 vyššie o 2,025 miliardy eur. Výdavky štátneho rozpočtu sú však v tomto roku o 2,233 miliardy eur vyššie ako v zákone o štátnom rozpočte na rok 2022. Je to spôsobené geopolitickou situáciou v regióne, ako aj záväzkom vlády podporovať lotyšské obyvateľstvo čiastočnou kompenzáciou zvyšovania cien energií a plánovanou podporou Ukrajiny v jej boji proti ruskej agresii.

Vládny deficit dosiahol v roku 2022 4,4 % HDP, čo je pokles zo 7,0 % v roku 2021 v dôsledku podstatne nižšej podpory súvisiacej s pandemiou. V roku 2023 sa predpokladá, že deficit verejných financií klesne na 3,8 % HDP, najmä v dôsledku nižších predpokladaných výdavkov ako podielu na HDP. Príspevky na znižovanie deficitu sa očakávajú od o niečo nižšieho predpokladaného fiškálneho vplyvu opatrení na zmiernenie vplyvu vysokých cien energií.

Stimulačné opatrenia na zmiernenie negatívnych dôsledkov krízy

V reakcii na výrazný nárast cien energií spôsobený vonkajšími podmienkami v rokoch 2021 a 2022 Ministerstvo energetiky vypracovalo a navrhlo zväziť zníženie platieb za povinnú zložku obstarávania pre koncových odberateľov elektriny. Dňa 27. januára 2022 Lotyšsko prijalo zákon – *Opatrenia na zníženie mimoriadneho nárastu cien energií*, vypracovaný Ministerstvom energetiky a Ministerstvom sociálnych vecí, ktorým stanovilo sériu podporných opatrení na zmiernenie dopadov nárastu cien energií pre fyzické a právnické osoby. Pokryté boli povinné platby odberateľov elektriny za zložku obstarávania, takže v uvedenom období tieto náklady neboli zahrnuté do účtov za elektrinu.

Lotyšsko poskytlo (1.10.2022 – 30.4.2023) kompenzácie v celkovej výške: 165 mil. € pre domácnosti a 260 mil. € pre malé a stredné podniky – kompenzácie cien elektriny, kompenzácie diaľkového vykurovania, kompenzácie vykurovania zemným plynom. Zároveň Lotyšsko poskytlo kompenzácie pre energeticky náročné podniky (1.2.2022 – 31.12.2022) vo výške 50 mil. €. Išlo o firmy, ktoré minú viac ako 3 % svojich ročných výdavkov na účty za energiu, a ktoré v roku 2021 spotrebovali najmenej 500 MWh energie.

Lokálna mena, výmenný kurz, história

Lotyšskou národnou menou je od 1. januára 2014 euro. Výmenný kurz predchádzajúcej meny (lat) za euro sa uskutočnil v pomere, akom bola lotyšská mena na euro od roku 2005 fixovaná, teda 0,7028 latu za 1 euro.

HDP na obyvateľa, HDP v PPP (parita kúpnej sily), deficit štátneho rozpočtu, ver. dlh

HDP Lotyšska na obyvateľa je 37655,18 €. HDP Lotyšska v PPP (parita kúpnej sily) je 23513,44 €. Deficit štátneho rozpočtu Lotyšska - 4,4% HDP. Verejný dlh Lotyšska 40,8% HDP.

Štruktúra zamestnanosti, počet obyvateľov pod hranicou chudoby

Štruktúra zamestnanosti V roku 2022 bolo zamestnaných 63,9 % populácie vo veku 15 – 74 rokov. V roku 2022 miera zamestnanosti mladých ľudí (vo veku 15 – 24 rokov) predstavovala 30,6 %, t. j. vzrástla v porovnaní s 2021 o 2,7 %. Úroveň nezamestnanosti v roku 2022 klesla na 6,9 %, t. j. o 0,7 % v porovnaní s rokom 2021. Najvýraznejší nárast počtu zamestnaných osôb bol zaznamenaný vo veľkoobchode a maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov, informačných a komunikačných činnostiach, ako aj vo výrobe. Podľa posledných výsledkov indexu šedej ekonomiky pre pobaltské krajiny prezentované

Štokholmskou ekonomická univerzitou dosahuje šedá ekonomika v Lotyšsku 26,6 % národného hrubého domáceho produktu. V peňažnom vyjadrení celkový ušlý daňový príjem z tieňovej ekonomiky v Lotyšsku presahuje 2,7 miliardy EUR. Najhoršia situácia so šedou ekonomikou je v stavebníctve, o to ťažšie je pre Lotyšsko prilákanie zahraničných investícií v tomto odvetví.

Negatívny vplyv pandémie Covid-19 a rastúce náklady na energie v Lotyšsku v roku 2022 **problémy súvisiace s chudobou ešte zhoršili.**

Nákladovosť pracovnej sily v Lotyšsku dosiahla v štvrtom štvrtroku 2022 historické maximum 151,24 bodu.

Zdroj: Európska komisia, Eurostat, Štatistický úrad Lotyšska

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Charakteristika hospodárstva

Hospodárstvo trpí dedičstvom sovietskych časov, vybrané odvetvia boli dimenzované podľa potrieb bývalého ZSSR, vrátane ich rozmiestnenia. Preto existuje pomerne málo stredných a veľkých podnikov, resp. investícií. Lotyšskej ekonomike tak dominujú malé firmy poskytujúce najmä služby. Výrobný sektor nie je dostatočne rozvinutý. Podľa posledných údajov prispelo poľnohospodárstvo k HDP Lotyšska približne 4,11 %, 19,88 % pochádzalo z priemyslu a 63,68 % zo sektora služieb.

Lotyšsko je známe aj kvalitou svojich potravinárskych/mliečnych výrobkov a rozšírená je aj produkcia medu. Vďaka svojej histórii, unikátnej polohe a národnému leteckému prepravcovi sa Lotyšsku darí dobre profilovať ako logistickému centru Pobaltia. V oblasti drevospracujúceho priemyslu je lídrom hospodárstva vývoz surového reziva, ktorý profituje z narastajúcich cien dreva.

Medzi najväčšie výzvy hospodárstva, a teda aj vlády patrí boj s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily, znižovanie sociálnych rozdielov, stabilizácia bankového sektora a boj proti šedej ekonomike. **V roku 2022 klesol podiel šedej ekonomiky v Lotyšsku o 0,1 percentuálneho bodu a dosiahol 26,5% HDP.**

Zdroj: Štatistický úrad Lotyšska

Služby, priemysel, poľnohospodárstvo, infraštruktúra

Sektor služieb sa rozhodujúcou mierou podieľa na hospodárskej prosperite krajiny – najmä oblasť finančných a IT služieb, ubytovanie a gastronómia. Pandémia COVID-19 však priniesla výrazný prepád v oblasti turizmu, avšak rok 2022 sa už niesol v pozitívnejšom svetle. V roku 2022 počet zahraničných a domácich návštevníkov predstavoval 2,2 milióna, čo je o 66,2 % viac ako v roku 2021, ale o 23,9 % menej ako pred pandemiou v roku 2019. Najviac zahraničných návštevníkov prišlo z Litvy (219,1 tisíc), Estónska (152,2 tisíc), Nemecka (107,6 tisíc), Fínska (74,6 tisíc), Spojeného kráľovstva (73,6 tisíc), Poľska (46 tisíc) a Ukrajiny (42,9 tisíc). Sektor dopravy je zasiahnutý sankciami proti Rusku, množstvo prepraveného tovaru železničnou dopravou sa prepadá (zo 41,5 mil. ton tovaru v roku 2019 na 21,7 mil. ton v roku 2021 a 21,3 mil. ton v roku 2022).

Cestná sieť je relatívne hustá a dobre územne rozložená, takže sa ňou dá v zásade dostať všade. Vo všeobecnosti je kvalita povrchu hlavných medzinárodných ťahov porovnateľná so SR. Asfaltové cesty však spájajú len väčšie mestá a vedľajšie cesty majú neraz skôr vidiecky až poľný charakter. Diaľnice v krajine takmer neexistujú, doprava v hlavnom meste je počas týždňa, osobitne v špičkách hustá a pomalá. Z hľadiska nákladnej dopravy je kľúčovým

Ľahom sever-juh posilnený medzi tromi krajinami Pobaltia postupne rastúcou Via Baltica z časti financovanou aj z prostriedkov EÚ.

Námorná doprava má zásadný význam z hľadiska nákladnej prepravy cez tri veľké prístavy – Riga, Ventspils a Liepaja. Prístavy boli využívané hlavne na tranzit surovín a ropy a ropných produktov, a teda boli významné aj pre Bielorusko a Rusko. Od februára 2022 sa tranzit ruských a bieloruských tovarov takmer úplne zastavil. Prístavy sa snažia postupne modernizovať a hľadať alternatívnych zákazníkov. Osobná doprava sa zvykla realizovať každodennými trajektami medzi Rigou a Štokholmom a mala aj dôležité miesto z hľadiska predovšetkým letného turizmu v podobe častých návštev výletných (zaoceánskych) lodí, to sa však počas pandémie aj kvôli cestovným obmedzeniam výrazne zmenilo, resp. zastavilo. Lodné spojenie medzi Rigou a Štokholmom zatiaľ zostáva prerušené aj počas roku 2023.

Letecká doprava je kľúčovým odvetvím v osobnej doprave v regióne. Rižské letisko je najväčším a najmodernejším v Pobaltí. V roku 2022 vybavilo letisko v Rige 5,38 milióna cestujúcich, čo je takmer 2,3-násobný nárast v porovnaní s rokom 2021, kedy letisko vybavilo 2,35 milióna cestujúcich. V roku 2022 došlo aj k medziročnému nárastu počtu odbavených letov na letisku o 40 % na celkovo 54 818 letov. Z toho bolo 48 427 osobných letov, čo predstavuje nárast o 69 % v porovnaní s 28 694 v roku 2021. Lotyšský národný letecký dopravca airBaltic operuje priamo zo všetkých troch pobaltských metropol (Riga, Tallin, Vilnius). Na slovenskej strane v roku 2022 prebiehali intenzívne snahy o obnovenie spojenia Rigy s letiskom Poprad-Tatry, ktorý airBaltic prevádzkoval v zimnej sezóne pred vypuknutím pandémie.

Železničná doprava Lotyšsko je tranzitnou krajinou spájajúcou západ s východom. V súčasnosti sa Lotyšsko zapája do ambiciózneho paneurópskeho projektu na severojužné prepojenie železničnej infraštruktúry pobaltských krajín s Poľskom a Nemeckom, nepriamo aj s Fínskom. Projekt „Rail Baltica“ ráta s výstavbou novej železničnej trate v dĺžke 824 km, spájajúcej Tallin, Rigu, Kaunas, Varšavu a Berlín, pričom sa ráta s výmenou súčasného rozchodu koľajníc, tzv. širokorozchodnej železničnej trate (1520 mm) na rozchod koľajníc, ktorý je štandardný vo väčšine členských krajín EÚ (1435 mm). Zámerom projektu je zvýšenie výkonov nákladnej dopravy, zvýšenie prepravnej kapacity v oblasti prepravy cestujúcich vrátane zvýšenia bezpečnosti železničnej prepravy pri súčasnom zvýšení rýchlosti vlakových súprav. Celkové náklady na projekt sú odhadované na 5,8 mld. eur (pri súčasnej silnej inflácii bude konečná cena nepochybne vyššia), pričom 85 % nákladov na výstavbu bude hrađených z prostriedkov EÚ. Avšak aj nákladná železničná doprava utrpela kvôli pandémie zásadný pokles, ktorý bol v roku 2022 umocnený zmrazením všetkých vzťahov s Ruskom.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Po obnovení nezávislosti sa Lotyšsko stalo členom množstva medzinárodných organizácií. Najprv OSN (od 17. 9. 1991) a jeho agentúr (UNDP, UNESCO, UNCTAD, WHO, WIPO, a. i.) a neskôr aj z jeho pohľadu najdôležitejších transatlantických zoskupení. Lotyšsko tak je členským štátom EÚ od 1. mája 2004, NATO od 29. apríla 2004, Schengenského priestoru od 21. decembra 2007, od 1. januára 2014 sa stalo členom eurozóny a od roku 2018 je aj v OECD. Je tiež členom OBSE, Rady Európy, Rady štátov Baltského mora, WTO (od 10. 2. 1999) a ďalších zoskupení. V regionálnom kontexte je Lotyšsko aktívne zapojené najmä do činnosti Baltského zhromaždenia (Baltic Assembly), ktoré spoločne v novembri 1991 v Talline založili predstavitelia Estónska, Litvy a Lotyšska. V roku 2022 Lotyšsko tomuto združeniu predsedalo. Je tiež súčasťou Rady štátov baltského mora (Council of the Baltic Sea States), ktorá vznikla už po I. svetovej vojne v roku 1921 a okrem severských a pobaltských štátov zahŕňa tiež Nemecko a Poľsko. Rusko po agresii na Ukrajinu toto zoskupenie na jar 2022 opustilo. V posledných rokoch na dôležitosť nadobudol aj formát NB8 združujúci tri pobaltské a päť škandinávskych krajín.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Systém riadenia zahraničného obchodu, relevantné inštitúcie, legislatívne normy

Systém riadenia zahraničného obchodu - od 1. mája 2004 je Lotyšsko členom EÚ a teda realizuje obchodnú politiku a aplikuje colné pravidlá Únie. Lotyšsko sa stalo súčasťou Európskej colnej a daňovej únie (European Taxation and Customs Union) a jednotného európskeho trhu. Zahraničný obchod, resp. obchod s členskými štátmi EÚ, a teda aj so SR, sa preto riadi pravidlami platiacimi rovnako vo všetkých krajinách EÚ.

Najrelevantnejšou inštitúciou v oblasti riadenia zahraničného obchodu je Ministerstvo hospodárstva a prostredníctvom neho Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj (Latvijas Investīciju un Attīstības Agentūra – skráteno LIAA) - www.liaa.gov.lv, podobná slovenskej agentúre SARIO.

Základnými podnikateľskými **legislatívnymi normami** sú Ústava, Obchodný zákonník, Občiansky zákonník, normy a zákony EÚ a ďalšie medzinárodné normy.

Daňový systém, dane, odvody, sociálne zaťaženie, mzdy

Daňový systém Od 1. januára 2021 bol zásadne zmenený systém zdaňovania fyzických osôb týkajúci sa dane z príjmu fyzických osôb (PIT), národných príspevkov na sociálne poistenie (NSIC) a dane solidarity (ST). V snahe podporiť prílev investícií je od roku 2018 uplatnené 0 % daňové zaťaženie pre firmy, ktoré reinvestujú svoj zisk v Lotyšsku.

Daň z príjmu právnických osôb platí pre všetky spoločnosti so sídlom na území Lotyšska. Od roku 2018 sa na reinvestovaný zisk uplatňuje 0 % daň, resp. daň je potrebné zaplatiť iba v prípade, že spoločnosť vypláca dividendy alebo iné platby s cieľom prerozdeliť zisk. 20 % daň bude vyrubená zo zisku spoločnosti, ktorý vyplatí ako dividendy alebo použije na účely, ktoré priamo nesúvisia s podnikaním. Obecný úrad neúčtuje žiadne ďalšie dane z príjmu právnických osôb. Rezydentné spoločnosti sú zdaňované z celosvetového príjmu.

Nerezidentným spoločnostiam je zdaňovaný lotyšský príjem prostredníctvom tzv. permanentného zriadenia (*permanent establishment*) štandardnou, 20 % daňou.

Daň z príjmu fyzických osôb je od roku 2018 progresívna, na úrovni 20 % (zárobok do 20 004 eur za rok), 23 % (20 004 až 78 100 eur) a 31 % (78 100 eur a viac) s výnimkou kapitálových výnosov. Kapitálové zisky z predaja kapitálových aktív (napríklad nehnuteľnosti, akcie a dlhopisy) sa zdaňujú 20 %.

Daň z pridanej hodnoty sa uplatňuje na dodávky tovarov, služieb, dovozy, spotrebu. Povinnosť registrovať sa ako platca dane má subjekt, ktorého príjmy v zdaňovanom období prekročia 40 000 eur. Existuje aj možnosť zaregistrovať sa ako dobrovoľný platca DPH.

Spotrebná daň sa vypočítava percentuálne z hodnoty tovaru alebo sa uplatňujú fixné sadzby za jednotku. Dani podliehajú alkoholické nápoje (okrem slabšieho piva), tabakové výrobky, drahé kovy, drahokamy a polodrahokamy, osobné vozidlá a pohonné hmoty. Jednotlivé sadzby spotrebnej dane sú dostupné na stránke Ministerstva financií (<https://www.fm.gov.lv/en/s/taxes/excise-duty/>).

Sociálne odvody Štandardné povinné odvody štátneho sociálneho poistenia za zamestnancov sú 34,09 % : 23,59 % platené zamestnávateľom a 10,50 % platené zamestnancom.

Minimálna mzda bola od začiatku roku 2021 zvýšená na 500 eur, v roku 2022 zostala nezmenená a umiestnila sa na rebríčku najnižších miezd v EÚ na druhom mieste hneď za Bulharskom. Od januára 2023 je minimálna mzda 620 eur.

Špecifiká podnikania v teritóriu, výhody a nevýhody podnikania v krajine nachádzajúc sa v podobnom hospodárskom a kultúrno-historickom prostredí, sú podmienky podnikania podobné tým v SR. Problémom zostáva korupcia a tiež podiel šedej ekonomiky presahujúcej 26 %. Vláda si práve počas pandémie explicitne všimla tento problém, ktorý má ambíciu urgentne riešiť.

Odkazy na internetové stránky, ktoré informujú o daňovej problematike - Ministerstvo financií <https://www.fm.gov.lv/en/s/taxes/>, Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj (Latvijas Investīciju un Attīstības Agentūra – skratene LIAA) <https://www.liaa.gov.lv/en/invest-latvia/business-guide/taxation>

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Najrelevantnejšou inštitúciou v oblasti podpory zahraničného obchodu je Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj (Latvijas Investīciju un Attīstības Agentūra – skratene LIAA) - www.liaa.gov.lv. Za jej činnosť, podobnú slovenskej agentúry SARIO, gesčne zodpovedá Ministerstvo hospodárstva. V súčasnosti má 22 pobočiek, Slovensko pokrýva pobočka v Nemecku.

c) Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie zastrešuje Úrad verejného obstarávania - <https://www.iub.gov.lv/en>. Výzvy na ohlasované tendre a všetky k tomu relevantné informácie sa uverejňujú na uvedenej webstránke, ktorá je však písaná iba v lotyšskom jazyku. O zákazkách informuje aj denná tlač. Zákazky sú pravidelne publikované aj v oficiálnom denníku Lotyšska Latvijas Vēstnesis a tiež v Official Journal of the European Union – oficiálnym vestníkom EÚ.

Všetky výberové konania sú uverejňované aj na internete na adresách

- Procurement Agency – <https://www.iub.gov.lv/en>
- Electronic procurement system – <https://www.eis.gov.lv/EIS/>
- International Journal of EU – www.ted.europa.eu

Vo výnimočných prípadoch sa môže požadovať zaplatenie poplatku pri podávaní prihlášky do tendra, osobitne ak ide o tender v oblasti poskytovania verejných služieb. Aj keď je možné vyhrať tendre aj samostatne, pre slovenský podnikateľský subjekt je vhodnejšie sa spojiť s miestnym partnerom, ktorý má výhodu v príprave tendrového konania, keďže má lepšie miestne kontakty a lepšie pozná miestne zvyky. Voľba správnej stratégie závisí od konkurencieschopnosti slovenskej ponuky, pravdepodobnosti dozvedieť sa o konaní tendra včas, medzinárodných referenciách a pod.

d) Zmluvná základňa

Revízia zmluvnej základne bola vykonaná výmenou listov ministrov zahraničných vecí v roku 2001. Obchodno-ekonomické a investičné pravidlá medzi oboma krajinami sú regulované z úrovne Európskej únie.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

---

a) Priame zahraničné investície:

Objem PZI v krajine a z teritória, trendy

Začiatkom roka 2022 celou Európou a jej hospodárstvom otriasla invázia Ruska na územie Ukrajiny, čo malo mimoriadne negatívny vplyv na prílev zahraničných investícií v celom pobaltskom regióne. Lotyšsko, podobne ako ostatné pobaltské štáty, sú v očiach zahraničných investorov rizikovým regiónom pre investície. To je cítiť na výrazne zníženej aktivite investorov v tomto regióne.

Prílev PZI z teritória do SR a naopak, príklady úspešne realizovaných projektov

Národná banka Lotyšska evidovala v poslednom kvartáli 2022 v Lotyšsku slovenské investície vo výške 14 mil. eur. Na druhej strane lotyšské investície v SR dosiahli v rovnakom období výšku 59 mil. eur.

Vzhľadom na charakter ekonomík dlhodobu nepatrí slovensko-lotyšská relácia z hľadiska investícií medzi silné oblasti. Naopak, Slovensko a Lotyšsko sú, čo sa týka lákania nových zahraničných investorov, konkurentmi.

Technická a finančná pomoc pre zahraničných investorov, možnosť repatriácie kapitálu

Technickú pomoc zahraničným investorom poskytuje najmä Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj (www.liaa.gov.lv), ktorá má niekoľko programov, ktoré môžu slúžiť ako investičný stimul. Ide najmä o garancie, štátne pôžičky, pomoc pri hľadaní vhodných nehnuteľností a pomoc pri identifikovaní vhodnej pracovnej sily atď.

Prenájom či predaj nehnuteľnosti za cenu nižšiu ako je trhová môžu urobiť samosprávy, ak chcú podporiť investora pri jeho rozhodovaní investovať.

Odporúčané oblasti investovania

Na podporu prílevu zahraničných investícií boli v niektorých oblastiach zriadené tzv. slobodné ekonomické zóny (SEZ), ktoré ponúkajú priaznivejšie podmienky na investovanie. Ich štatút predĺžila vláda do roku 2035. V súčasnosti funguje päť SEZ (<https://www.vid.gov.lv/en/special-economic-zones-and-free-ports>), z ktorých dve sa nachádzajú v slobodných prístavoch – v Rige a Ventspils. Špeciálna ekonomická zóna v Liepaji pri mori, Rezekne a Latgale sú vo vnútrozemí, neďaleko hraníc s Ruskom a Bieloruskom. Základom stimulačného systému pre spoločnosti, ktoré pôsobia v týchto zónach, je 80 % zľava z dane z nehnuteľností (1,5 % v Lotyšsku) a 80 % zľava na daň z príjmu právnických osôb (maximálna akumulovaná suma kompenzovaná spoločnosti týmito podmienkami kolektívne je 35 %, 45 % pre stredné a 55 % pre malé podniky z celkových prebiehajúcich investícií spoločnosti do výšky 50 miliónov eur). Všetky informácie o nich sú dostupné v anglickom jazyku na stránke Lotyšskej agentúry pre investície a rozvoj - <https://www.liaa.gov.lv/en/invest-latvia/business-guide/business-incentives>.

b) Energetická politika krajiny

Lotyšsko je silne závislé na dovoze energetických surovín. Z vlastných zdrojov používa prakticky len vodu a drevo, dováža, naopak, 100 % ropy a ropných produktov, 100 % zemného plynu a približne 15 % elektrickej energie. V prípade plynu bola krajina plne závislá na dodávkach z Ruska, avšak po ruskej invázii Ukrajiny sa Lotyšsko takmer úplne odstrihlo od

ruských energonosičov a **plyn** dováža najmä z litovského LNG terminálu. V tomto smere sa začali aj intenzívne debaty o výstavbe vlastného LNG terminálu ako dlhodobého cieľa, avšak štúdia uskutočniteľnosti poukázala na problémy s obchodnou a prevádzkovou životaschopnosťou takého terminálu, keďže v regióne má terminál Litva, čoskoro budú dokončené termináli v Estónsku a Fínsku. Lotyšsko plánuje spolupracovať s Estónskom na ich LNG termináli Paldiski a získať tak prístup k LNG. V zásobovaní krajiny zemným plynom má strategický význam prírodný zásobník v Inčukalns, ktorého celková kapacita je 4,5 mld. m³. Okrem toho sú tu priaznivé geologické podmienky aj pre otvorenie ďalších rezervoárov v oblasti Dobele, ktoré by mohli uskladniť až 12 mld. m³ plynu.

Lotyšsko sa aj kvôli ruskej agresii voči Ukrajine ešte intenzívnejšie začalo zaoberať **alternatívnymi zdrojmi energií**. V oblasti diverzifikácie výroby elektrickej energie sa v Lotyšsku, okrem iného, rozbehli diskusie o výstavbe veternej elektrárne v Baltskom mori a štátnych lesoch (vrtule umiestnené nad vrcholami stromov).

Z hľadiska zvyšovania **energetickej bezpečnosti** summit EÚ v júni 2009 schválil tzv. Baltic Interconnection Plan (BIP), ktorý stanovuje hlavné etapy integrácie elektro-energetickej sústavy štátov Pobaltia navzájom, ako aj so štátmi Škandinávie a strednej/západnej Európy. Projekt by mal byť ukončený v roku 2025.

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Inštitucionálne je táto oblasť zaradená pod Ministerstvo školstva a vedy Lotyšska. Jej podpora je v Lotyšsku dlhodobo na nízkej úrovni a je hlboko podfinancovaná. Lotyšsko na vedu a výskum podľa údajov Štatistického úradu dalo v roku 2020 len 0,8 % HDP, čo ho zaraďuje v tomto ukazovateli medzi krajiny s najnižšou podporou vedy v rámci EÚ. V rozpočte na rok 2022 navýšilo prostriedky na vedu o 0,03 % HDP.

Zdroj: Ministerstvo financií LV

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

---

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Dovozný a vývozný režim Lotyšska je určený jeho členstvom v EÚ a jej pravidlami spoločnej obchodnej politiky. Z tohto titulu je dovozný a vývozný režim Lotyšska rovnaký ako dovozný a vývozný režim Slovenska alebo hociktorej inej členskej krajiny EÚ, charakterizovaný slobodným pohybom tovaru, služieb, kapitálu a pracovnej sily vnútri EÚ a rovnakými colnými sadzbami a kvótami voči tretím krajinám.

Obchodná prax v Lotyšsku sa nevymyká stredoeurópskym štandardom a je podobná slovenskej. Viac informácií je v časti „Marketingová stratégia, obchodné zvyklosti v teritóriu“.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Podľa údajov Štatistického úradu Lotyšska, vyviezlo Lotyšsko v roku 2022 tovar v hodnote 21,3 miliardy eur, čo je o 29,3 % viac ako v roku 2021, a doviezlo 26,5 miliardy eur, čo predstavuje nárast o 35,8 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2022 tvoril export do krajín EÚ 69,6 % z celkového objemu lotyšského exportu a v porovnaní s rokom 2021 vzrástol o 3,8 miliardy eur alebo 34,9 %. Najvýznamnejšími obchodnými partnermi boli Litva (21,6 % z celkového obratu), Estónsko (10,9 %), Nemecko (8,3 %), Poľsko (6,8 %) a Rusko (6,3 %).

Zdroj: Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

Najvýznamnejšími komoditnými skupinami v lotyšskom vývoze v roku 2022 bolo drevo a drevené produkty (17,1 %) stroje, mechanické zariadenia a elektrické zariadenia (14,2 %) a minerálne výrobky (12,9 %). Lotyšskému dovozu dominovali minerálne výrobky (20,9 %) a stroje, mechanické zariadenia a elektrické zariadenia, ktoré tvorili 17,2 % z celkovej hodnoty dovozu.

Zdroj: Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Zahraničný obchod v Lotyšsku sa od znovuzískania nezávislosti neustále zvyšuje, najmä po vstupe Lotyšska do EÚ. Podľa predbežných údajov, ktoré poskytol lotyšský centrálny štatistický úrad, Lotyšsko v roku 2022 vyviezlo tovar v hodnote 21,3 miliardy eur, čo je o 29,3 % viac ako v roku 2021, a doviezlo tovar v hodnote 26,5 miliardy eur, čo je o 35,8 % viac ako v predchádzajúcom roku. V roku 2022 tvoril vývoz do krajín EÚ 69,6 % celkového objemu lotyšského vývozu a v porovnaní s rokom 2021 sa zvýšil o 3,8 mld. eur, t. j. o 34,9 %.

V roku 2022 tvorili najvýznamnejšie komoditné skupiny lotyšského vývozu drevené výrobky, stroje a mechanické zariadenia, elektrické zariadenia a minerálne výrobky, ktoré predstavovali 17,1 %, 14,2 % a 12,9 %, nasledované chemickými výrobkami, rastlinnými výrobkami a hotovými potravinami. Najdôležitejšími komoditami lotyšského dovozu boli minerálne výrobky a stroje, mechanické zariadenia a elektrické zariadenia, ktoré tvorili 20,9 % a 17,2 % celkovej hodnoty dovozu.

V roku 2022 boli najväčšími obchodnými partnermi Lotyšska Litva (21,6 % celkového obchodného obratu Lotyšska), Estónsko (10,9 %), Nemecko (8,3 %), Poľsko (6,8 %) a Rusko (6,3 %).

V roku 2022 boli najväčšími dovozcami do Lotyšska Litva (18,3 %), Estónsko (11,9 %), Nemecko (6,7 %), Rusko (5,6 %), Švédsko (5,6 %) a Spojené kráľovstvo sa prepadlo z 7,6 % v 2021 na 5,3 % v 2022. Naopak Lotyšsko najviac v tomto období vyvážalo do Litvy (24,3 %), Estónska (10,1 %), Nemecka (9,5 %), Poľska (9,4 %) a Ruska, ktoré zaznamenalo pokles z 9,1 % v 2021 na 6,9 % v 2022.

Zdroj: Lotyšská agentúra pre investície a rozvoj

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Spolupráca v obchodno-ekonomickej oblasti odráža objektívne existujúci potenciál medzi oboma krajinami a ich prioritne odlišnú geografickú hospodársku orientáciu - Lotyšsko na Pobaltie, škandinávské štáty a Rusko. Významnú časť vzájomného obchodu, ktorý nepatrí ani v jednej krajine medzi silné relácie, tvorí vývoz nadnárodných spoločností pôsobiacich v SR. Záujem o koordinovanejšie a inštitucionalizovanejšie obchodné styky neexistuje ani u jednej zo strán a ad hoc požiadavky o nájdenie obchodných partnerov pre firmy zo SR sú vybavované s miestnymi stavovskými organizáciami. Výraznejší potenciál pre SR existuje v systematickejšej podpore záujmu Lotyšov najmä o turistiku v SR, ktorá pravidelne dostáva výrazný impulz počas prezentácie turistických možností na veľtrhu turizmu Balttour, ktorý sa každoročne vo februári-marci koná v Rige. Regionálny letecký prepravca airBaltic prevádzkoval pred pandemiou priame letecké spojenie medzi Rigou a Popradom v zimnej sezóne raz do týždňa. Na slovenskej strane je eminentný záujem toto spojenie počas zimnej sezóny 2023/2024 obnoviť. Priamym leteckým spojením (i keď len od decembra do marca) sa zvyšuje počet pobaltských turistov v SR. Významnú možnosť vstupu na miestny trh pre slovenských obchodníkov tiež predstavuje účasť na vybraných veľtrhoch v Rige.

V roku 2022 oproti predchádzajúcemu obdobiu dynamicky vzrástol dovoz, vývoz jemne klesol. Celkový obrat v minulom roku dosiahol 257,3 mil. eur a dosiahol nový bilaterálny rekord.

Komoditná štruktúra vývozu

Vo vývoze do Lotyšska zo SR v roku 2022 dominovali monitory a projektory (72,8 mil. €), lieky (22,5 mil. €), etylalkohol (13,9 mil. €) a osobné automobily (11,4 mil. €).

Komoditná štruktúra dovozu

V rovnakom období slovenský dovoz z Lotyšska predstavovali najmä pneumatiky z kaučuku (4,9 mil. €), rozvádzače, rozvodné panely, ovládacie (dispečerské) stoly (4,8 mil. €), surový hliník (3,5 mil. €), mikrofóny a ich stojany (2,6 mil. €), sklenené vlákna (2,3 mil. €) a pripravené alebo konzervované ryby (2,1 mil. €).

Vzájomná obchodná výmena v období 2016 – 2022

v mil. EUR	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Export	176	160	155,3	148	124,4	154	210,9
Import	23	25	39,5	33,3	42,5	48,8	46,4
Obrat	199	191	194	181,3	166,9	202,8	257,3
Bilancia	152	160	115,8	114,6	81,9	105,2	164,5

Zdroj: MH SR

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Výhodou v teritóriu je mať dobré referencie vrátane obsažnej a prehľadnej webstránky, samozrejmosťou je jej kvalitná anglická prípadne aj ruská verzia. Cena je síce dosť významný faktor pri rozhodovaní, ale môže a nemusí byť rozhodujúcim faktorom pri nákupe produktov. Je to spravidla najmä vtedy, ak ide o nákup kvalitného tovaru, so zabezpečením servisu na mieste, garancii, spoľahlivosti a pod. Tendencia nákupu kvalitnejšieho, aj keď drahšieho tovaru sa v Lotyšsku prejavuje už dlhší čas. V tom je práve príležitosť pre slovenské firmy, ktoré môžu ponúknuť produkt s výhodným pomerom ceny a kvality.

Rokovaniu môže predchádzať telefonická, písomná alebo elektronická komunikácia, ale bez následných opakovaných osobných rokovaní je dohoda/kontrakt takmer nemožný. Lotyšskí podnikatelia sú v obchodovaní dosť skúsení, sebavedomí a patriotickí. Navyše sa lotyšská podnikateľská mentalita predsa len líši od ruskej podnikateľskej mentality. Lotyši sú viac uzavretí a rozhodujú sa maximálne racionálne, zatiaľ čo rusky hovoriaci podnikatelia pôsobiaci v Lotyšsku si zachovali do určitej miery emocionálnejší prístup pri rozhodovaní sa, ktorý samozrejme nie je rozhodujúci, ale je dobre byť naň pripravený.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Aj keď z hľadiska celkových čísiel ide pre obe krajiny o zanedbateľné relácie, z hľadiska SR je kľúčový v pomere k dovozu pozitívne vysoký vývoz. Ten však dlhodobo tvoria – a perspektíva zmeny v tomto teritóriu je nízka – hlavne vývozy zahraničných nadnárodných spoločností pôsobiacich v SR – teda najmä elektrotechnika a automobily.

Ako **odbytové možnosti** sa v Lotyšsku dlhodobo ponúkajú nasledovné oblasti:

Energetika – veterné elektrárne

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo – alkohol (najmä liehoviny a pivo), cukrovinky, trvanlivé mäsové výrobky, surová hydina pre ďalšie spracovanie

Strojárstvo – opravárenské podniky (železničné, prístavy), strojné výrobky, nové technológie

Doprava a infraštruktúra – obnova a výstavba ciest aj železníc a všetky s tým súvisiace odbory – inžinierske siete, signalizačné a automatizačné systémy, stavba mostov, mestská infraštruktúra, najrôznejšie stavebné aktivity v rámci modernizácie prístavov

Ekológia – čističky odpadových vôd, bioplynové stanice, moderné spalovne odpadu

Stavebníctvo – stavebné materiály a izolácie

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Dovozné spoločnosti, obchodní zástupcovia, distribúcia a obchodné reťazce

Lotyšský trh je vyspelý a náročný, žiadaný je hlavne značkový tovar, a to aj menej solventnými zákazníkmi, alebo tovar s inými konkurenčnými špecifikami, ako je nízka cena, novosť produktu, sprievodné služby (reklama) a pod. Distribúcia je úplne liberalizovaná. Hlavným kanálom pre predaj, resp. vstup na trh sú veľkoobchodné firmy, predajné reťazce a obchodné domy, ktorých je najmä v Rige vysoký počet. Využitie miestnych dovozných spoločností, resp. obchodných zástupcov je jednou z najefektívnejších ciest k úspechu. Miestny zástupca, na rozdiel od zahraničného podnikateľa, dobre pozná tunajšie prostredie a veľakrát navyše disponuje aj kontaktmi na okolité severské krajiny, čo môže prispieť i k prípadným predajom na ďalších trhoch. Pri vyberaní miestneho zástupcu je však treba postupovať obozretne a neunáhliť sa s udeľovaním exkluzívneho zastupovania pred dôkladným preskúmaním miestneho trhu. Je tiež treba s ním udržiavať aktívny kontakt a sledovať jeho obchodné výsledky.

Podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava

Podľa obchodného zákonníka musí byť každá firma zaregistrovaná v Registri podnikov – www.ur.gov.lv (na stránke sú aj detailné informácie k zakladaniu firiem). Činnosť nezaregistrovaných firiem je zakázaná. Zaregistrované musia byť tiež pobočky a zastúpenia firiem.

Najčastejšou formou pri registrácii spoločností je **s.r.o.** – v Lotyšsku SIA. Základné imanie je 2 800 eur. Na založenie s.r.o. je nutné mať otvorený bankový účet v Lotyšsku, uhradiť štátny poplatok od 75 € a tiež uhradenie základného imania. Všetky dokumenty, vrátane stanov a pod., musia byť v lotyštine. Zaplatením štandardného poplatku bude založenie spoločnosti preskúmané do troch pracovných dní. V prípade úhrady trojnásobku sumy sa táto doba môže skrátiť na jeden pracovný deň.

Základné imanie **akciovej spoločnosti** činí 35 000 €. Založenie a.s. trvá len niekoľko dní. Firma môže mať aj 100 % podielu zahraničného kapitálu.

Pre založenie firmy musia byť splnené nasledujúce základné predpoklady:

- Otvorený účet v Lotyšsku s uhradeným základným imaním
- Uhradený poplatok za založenie
- Predložené všetky dokumenty obchodnému registru

Možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu

Partnera je možné vyhľadať buď individuálne alebo s pomocou Veľvyslanectva SR v Rige cez e-mail: emb.riga@mzv.sk. Zdrojom relevantných kontaktov na firmy v Lotyšsku sú hlavne Lotyšská obchodná a priemyselná komora - www.chamber.lv/en (vygenerované za poplatok) a internetová stránka <https://zl.lv/?lang=en> s tisícami lotyšských firiem usporiadaných podľa predmetu činnosti. Možným spôsobom nájdenia partnera je tiež účasť na veľtrhoch konajúcich sa v Rige. Ich hlavným usporiadateľom je spoločnosť International Exhibition Company BT 1. Informácie o nej a všetkých dôležitých veľtrhoch v Rige je možné nájsť na <http://www.bt1.lv/?link=10000000>. Právne a finančné informácie o všetkých spoločnostiach sú zaevidované v oficiálnom Registri firiem na <https://www.ur.gov.lv/en/> alebo tiež na <https://www.lursoft.lv/?l=en>.

Cenová politika, odporúčaná platobná podmienka, spôsoby riešenia sporov

Cenová politika v Lotyšsku je podobná slovenskej, keďže je veľmi podobná aj mentalita lotyšských podnikateľov na jednej strane a spotrebiteľov na strane druhej. Vo všeobecnosti však možno povedať, že veľa obyvateľov Lotyšska dá napriek vyššej cene prednosť kvalitným a renomovaným značkám, resp. drahším spoľahlivým a odskúšaným tovarom a službám.

Aj keď **platobná morálka** v Lotyšsku nie je najhoršia aj v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ, slovenské firmy by v každom prípade mali, pokiaľ je to len možné a najmä na začiatku obchodného vzťahu, vyžadovať platby vpred. V prípadoch, že partner žiada už od začiatku spolupráce splatnosť, odporúčame požadovať bankové referencie – bankové garancie tzv. perspektívy (spoľahlivosť) obchodných zámerov či žiadať od partnera, aby sa vo vzťahu k slovenskej strane poistil. V žiadnom prípade však neodporúčame po prvej nesplatennej faktúre pokračovať v dodávkach tovaru či služieb.

Obchodné spory je možné riešiť cez Rozhodcovský súd pri Lotyšskej obchodnej a priemyselnej komore (kontakt priamo na webstránke www.chamber.lv/en). Ďalšou možnosťou je obrátiť sa na špecializovanú advokátsku kanceláriu cez <https://advokatura.lv/en/news>. Rokovanie s úradmi a vybavovanie príslušných záležitostí býva ale niekedy zdĺhavé.

Kontaktné adresy na inštitúcie

Vid' vyššie v predchádzajúcich kapitolách.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Lotyšsko je od 21. decembra 2007 členskou krajinou Schengenského priestoru, čo pre občanov EÚ, a teda aj Slovákov, znamená, že sem môžu vstupovať na pas alebo len na občiansky preukaz, pričom na vnútorných hraniciach nie sú vykonávané vstupné kontroly. Pri vstupe cez pozemné hranice však lotyšská polícia občasne realizuje preventívne štandardné cestné kontroly.

Letecké spojenie: Priame letecké spojenie s Bratislavou neexistuje; najlepšie je použiť priame linky z Viedne alebo Budapešti do Rigy (Air Baltic, Ryanair), prípadne z Viedne cez Varšavu a ďalej do Rigy.

Pozemné spojenie: Cesta autom z Bratislavy do Rigy cez ČR, Poľsko a Litvu je približne 1400 km dlhá. Neodporúča sa cestovať cez Bielorusko kvôli zdržaniam na hranici a vízovej povinnosti pre slovenských občanov.

Pravidlá cestnej premávky: Pri ceste motorovým vozidlom je potrebné mať vodičský preukaz, technický preukaz o vozidle a zelenú poisťovaciu kartu. Polícia dosť často meria rýchlosť a kontroluje dodržiavanie predpisov na problémových miestach. Maximálne povolené rýchlosti sú 50 km/h v obci, 90 km/h na otvorených cestách a na niektorých rýchlostných cestách v prípade označenia aj 100 - 110 km/h. Povolené množstvo alkoholu v krvi je

0,5 promile. Na motorových vozidlách treba mať po celý rok za jazdy rozsvietené stretávacie svetlá, zimné pneumatiky sú povinné od začiatku decembra do konca februára.

Doprava v hlavnom meste: V Rige funguje pomerne kvalitná mestská hromadná doprava (elektricky, autobusy, trolejbusy). Taxislužba (vrátane služby Bolt) môže byť užitočná najmä pri ceste z letiska do centra, napriek tomu je možné celkom pohodlne používať aj vlastné motorové vozidlo. Pri príjazde do Rigy odporúčame orientovať sa na centrum (centrs) alebo prístav (osta), parkovacie domy (autostavieta), orientácia je pomerne dobrá a zrozumiteľná. V Rige (a tiež na letisku) je tiež možné si bez problémov požičať auto od jednej z veľkých renomovaných svetových požičovní ako napríklad Avis, Budget, Europcar.

Ubytovanie a hotely: V závislosti od úrovne ubytovacích zariadení a sezóny, v ktorej sa návšteva Rigy uskutočňuje, sa priemerné ceny hotelov v centre Rigy pohybujú od 50-150 eur/1-postelová izba a zväčša zahŕňajú aj raňajky. Odporúčame ubytovanie v centre alebo širšom centre mesta, ktoré sa nachádza len 15 minút autom od medzinárodného letiska a je aj najbezpečnejšie.

Zdravotná starostlivosť: Je porovnateľná so SR. V krajine je sieť zdravotníckych zariadení dostatočne rozšírená, aj keď materiálne a technické vybavenie je rôzne. K dispozícii sú tiež súkromné kliniky najrôznejšieho druhu s veľmi slušnou zdravotnou starostlivosťou - od cudzincov sa v nich hneď po prevedení lekárskeho zákroku požaduje platba (návšteva lekára 30 - 50 eur).

Pri poskytnutí zdravotnej pomoci v štátnych nemocniciach je potrebné mať pri sebe Európsky preukaz zdravotného poistenia oprávňujúci držiteľa na poskytnutie zdravotnej starostlivosti vo všetkých členských krajinách EÚ.

Štátne sviatky, obvyklá pracovná doba: Hlavným štátnym sviatkom je 18. november – vyhlásenie nezávislosti Lotyšska v roku 1918. Druhým najdôležitejším sviatkom je 4. máj – deň znovuoobnovenia lotyšskej nezávislosti v roku 1990. Ďalšími sviatkami, kedy sa nepracuje, sú 1. 1., 1. 5., 8. 5., 23. a 24. 6., 24. - 26. 12. a 31. 12.

Bežná pracovná doba je osem hodinová. Pracovná doba v úradoch začína najčastejšie medzi 8,30 a 9,00 hod. Obchody sú otvorené spravidla od 10,00 do 19,00, vo veľkých obchodných centrách aj do 22,00 hod.

Časové pásmo: V Lotyšsku je oproti Slovensku o 1 hodinu viac.

Dôležité telefónne čísla:

Predvoľba krajiny: +371;
Informačná služba: 1188;
Rýchla pomoc: 112;

Dátum: 31.05.2023

Prílohy

Zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických štátnych inštitúcií

Investment and Development Agency of Latvia (LIAA)

Adresa: 2 Pērses Street, Riga, LV-1442, Latvia

(Pērses iela 2, Rīga, LV-1442, Latvija)

Telefón: +371 67039400

Fax: +371 67039401

E-mail: liaa@liaa.gov.lv

www.liaa.gov.lv/en

Latvian Chamber of Commerce and Industry

Adresa: 35 Krisjana Valdemara str., Riga, LV-1010, Latvia

Telefón: + 371 67225595

Fax: + 371 67820092

E-mail: info@chamber.lv

<https://www.chamber.lv/en>

Ministerstvo hospodárstva

Adresa: Brīvības iela 55, Rīga, LV - 1519

Telefón: +371 67013100

Fax: +371 67280882

E-mail: pasts@em.gov.lv

<https://www.em.gov.lv/en/>

Tovarová a teritoriálna štruktúra vývozu a dovozu krajiny

[Foreign Trade Statistics | Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra \(liaa.gov.lv\)](#)